

Stikstof is een onmisbare bouwsteen voor het leven op aarde. Het probleem zit hem in de mate waarin dit element in een verbinding met andere elementen in onze omgeving terecht komt. In de loop van de twintigste eeuw werden steeds grotere hoeveelheden kunstmest gebruikt om de landbouwproductie te verhogen. Daardoor werd ook de veeteelt steeds intensiever. De keerzijde van de medaille was dat er steeds meer stikstof vanuit het agrarisch systeem in het grond- of oppervlaktewater of in de lucht terecht kwam. Die stikstofdepositie ontstond ook vanuit andere bronnen, zoals verkeer en industrie. Het aandeel vanuit het buitenland wordt door de overheid schromelijk overdreven. Willen we een oplossing, dan moeten we die vooral bij onszelf zoeken en anders het issue op Europees niveau aankaarten.

De overmatige stikstofuitstoot tast de toch al schaarse natuur in Nederland aan. Dat heeft grote gevolgen voor de leefomgeving en het welzijn van de bevolking. In plaats van de uitstoot van stikstof rigoreus aan te pakken, verzint de overheid lapmiddelen, zoals het omvormen van de natuur in habitattypen die meer geschikt zouden zijn om stikstof aan te kunnen. Alles is erop gericht om het huidige verdienmodel van excessieve landbouwexport in stand te houden. Er wordt niet gekeken naar de draagkracht van de bodem, maar naar economisch gewin en naar toekomstig electoraat. Het huidige wetsvoorstel is een bijzonder slap aftreksel van wat er werkelijk moet gebeuren. De kool en de geit worden gespaard. Het economisch gewin staat voorop; de landbouw (met een belangrijke electorale achterban) kan overeind blijven, zij het in een iets afgeslankte vorm. De natuuromvorming (onder het eufemisme van 'natuurherstel' en 'versterking van de biodiversiteit') kan gewoon doorgaan, wat een flinke houtoogst oplevert. Ondertussen wordt de leefomgeving van Nederland voor toekomstige generaties naar de filistijnen geholpen. De PAS is terecht door de bestuurskamer van de Raad van State naar het rijk der fabelen gestuurd, maar het huidige wetsvoorstel is nu een vorm van PAS 'light' geworden.

Als de overheid het serieus voor heeft met de leefomgeving en het welzijn van de Nederlandse bevolking, nu én in de toekomst, dan zal er een aanpak van de stikstofuitstoot en -depositie moeten komen die veel en veel verder gaat dan het wetsvoorstel aangeeft. De wereld draait niet alleen om geld, macht en belangen, maar om ecologisch duurzame vooruitzichten voor de gehele bevolking.